

Verslag Meesterschapsteam Klassieke Talen 2023 / 2024

2 september 2024

1. Samenstelling en doelstellingen van het Meesterschapsteam Klassieke Talen

Het meesterschapsteam Klassieke Talen bestond in het academisch jaar 2023-2024 net als de voorgaande drie jaren uit Lidewij van Gils (UvA) en Ronald Blankenburg (Radboud Universiteit). Zij hebben in samenwerking met promovendi (Dudoc Alfa en NWO), collega's van de vakvereniging (VCN) en van de landelijke onderzoeksschool (OIKOS), de Stichting Leerplanontwikkeling (SLO), de vakdidactici Klassieke Talen en collega's in het buitenland met name gewerkt aan de volgende lange-termijndoelen:

1. meewerken aan vakvernieuwingstrajecten GLTC in VO en WO
2. onderzoek naar vakdidactiek GLTC initiëren, uitvoeren, begeleiden, beoordelen en delen
3. de toegankelijkheid van het vakgebied voor leerlingen vergroten (gymnasium)
4. kennisuitwisseling VO-WO stimuleren en faciliteren voor docenten en studenten
5. het op duurzame wijze verminderen van het lerarentekort in het VO

Bij de activiteiten en publicaties van de leden van het Meesterschapsteam zijn vaak meerdere doelen tegelijk relevant, dus we beperken ons tot een opsomming van de activiteiten en publicaties in de verwachting dat het de lezer duidelijk is welke doelen ermee gediend zijn. Voor het academisch jaar 2024-2025 zullen dezelfde doelen relevant blijven en hopen we vooral de huidige activiteiten door te zetten, samenwerkingen te intensiveren en het bereik te vergroten.

2. Langlopende functies en samenwerkingen

Begeleidingsteam van de promovendi Dudoc-Alfa en NWO lichting 2021

sinds september 2021 ongeveer elke 2 maanden bijeenkomsten. Marjolein van Hertem, Lidewij van Gils, Johan Graus, Sebastiaan Dönzelmann, Elisabeth Lehrner

Begeleidingsteam van de promovendi Dudoc-Alfa en NWO lichting 2024

sinds september 2024, o.a. Ronald Blankenburg

Onderdeel van de VO-WO-commissie van de Vereniging Classici Nederland

Sinds september 2021. Ronald Blankenburg, Lidewij van Gils (o.l.v. Jörn Soerink)

Coördinaat Scholae (tweejarig zijnstroomtraject voor docenten Klassieke Talen)

Sinds januari 2022. Ronald Blankenburg

Deelname aan de Projectgroep Alfa4all.

Sinds voorjaar 2022. Ronald Blankenburg

Stuurgroep 'De academische docent' RU/RDA

Sinds voorjaar 2022. Ronald Blankenburg

Editor Vakdidactisch Handboek GLTC, Radboud University Press

Sinds voorjaar 2022. Ronald Blankenburg, Lidewij van Gils

Hoofredactie Lampas (tijdschrift voor classici)

Sinds 1 april 2022. Lidewij van Gils

Voorzitter OIKOS-commissie Advieskring Vakvernieuwing

Maart 2023-juni 2024, Lidewij van Gils

Lid OIKOS-commissie Advieskring Vakvernieuwing

Maart 2023 – juni 2024. Ronald Blankenburg

Voorzitter van de Advieskring van de Vakvernieuwingscommissie Klassieke Talen

Maart 2023 – juni 2024. Lidewij van Gils

Trekker van ErasmusPlus-project Europa Ciceroniana

Looptijd 31-12-2023 t/m 30-12-2026. Lidewij van Gils

Trekker van de werkgroep Klassieken in het PO

Sinds voorjaar 2021. Lidewij van Gils

Lid van de werkgroep Klassieken in het PO

Sinds voorjaar 2021. Ronald Blankenburg

3. Activiteiten en gerealiseerde projecten

Inhoudelijke organisatie VCN Nazomerconferentie (grootste jaarlijkse nascholingsbijeenkomst voor classici).
15-16 september. Lidewij van Gils & Emilie van Opstall.

Leiding paneldiscussie over de Canon in lessen Grieks en Latijn op Nazomerconferentie 2023
15 september 2023. Lidewij van Gils en Bas Clercx (vz) met als panellisten Piet Gerbrandy, Richard Haasen, Emilie van Opstall en Lucas Moolenburgh.

Academielesing 'Mythos als Logos in Plato'. Huygens Lyceum Eindhoven, Radboud Universiteit Nijmegen, 28 september 2023, Ronald Blankenburg.

Advisering schoolleidingen en secties GLTC

Pantarijn Wageningen, Marianum Groenlo, Gerrit Komrij Winterswijk, Nijmeegse Scholengemeenschap Groenewoud Nijmegen, De Thij Lyceumstraat Oldenzaal, Cygnus Gymnasium Amsterdam, Christelijk Lyceum Delft, Het Rhedens Rozendaal, ErfgooiersCollege Huizen, Dendron College Horst, Scholen aan Zee Den Helder, Hyperion Lyceum Amsterdam, Frits Philips Eindhoven, Revius Doorn, Stedelijk Gymnasium Leiden), Ronald Blankenburg

Adviescommissie Intentieverklaring DUDOC-Alfa

ronde 2024. Ronald Blankenburg

Introductie Vakgericht Onderwijsonderzoek, EduMa, Radboud Universiteit Nijmegen

november-december 2023. Ronald Blankenburg.

Academielesing 'Mythos als Logos in Plato'. Maurick College Vught, Radboud Universiteit Nijmegen,

5 december 2023, Ronald Blankenburg

TiR-bezoek Stedelijk Gymnasium Nijmegen,

18 januari 2024. Ronald Blankenburg

Jury NKV Vertaalwedstrijd Amsterdam

18 januari 2024. Lidewij van Gils & Rodie Risselada

Voorzitter van het panel bij de Midtermreview van de BA Sociologie en MA Sociologie aan de VU

19 januari 2024. Lidewij van Gils

Masterclass 'De logica van Plato's mythen'. Radboud Universiteit Nijmegen,

1 februari 2024. R. Blankenburg, C. Trieschnig (TiR)

'Variatie in schooltypen' Research Seminar, RDA 'APO', Nijmegen,

19 februari 2024. Ronald Blankenburg

Masterclass 'Wetenschap in de educatieve praktijk', RDA, Nijmegen,

19 en 26 februari, 11 maart Ronald Blankenburg met Lisa Gemert en Jelt Blauw.

Lustrumlezing 'Phrase-triggering als perceptie van antiek poëzie', SODA, Nijmegen,

24 februari. Ronald Blankenburg

Realisatie van de website www.waaromgymnasium.nl in schrijfsessies

winter 2023-2024. Lidewij van Gils (eindredactie) in samenwerking met Kristel Henquet en Fenna Visser en de groep Klassieken in het PO (met Ronald Blankenburg).

Klassieke Olympiaden. Jury finale.

13 april 2024. Lidewij van Gils en Jörn Soerink

Academielezing 'Niets van doen met Dionysos?'. Maaswaal College Wijchen, Radboud Universiteit Nijmegen,

24 mei 2024. Ronald Blankenburg

Realisatie van de zestalige website www.europaciceroniana.eu in samenwerking met Websteen B.V.

Voorjaar 2024. Lidewij van Gils.

Lezing tijdens online conferentie The Future of Latin. Europa Ciceroniana.

23 May 2024. Lidewij van Gils & Andrea Balbo.

4. Publicaties

van Gils, L. W. (2023). At the gymnasium through your football buddy's aunt. Accessibility of classical education in the Netherlands. *Journal of Classics Teaching*.

Karten, S.M. (2024). En dan moeten we ook nog vakoverstijgend werken... *Lampas* 57 (2).

<https://doi.org/10.5117/LAM2024.2.003.KART>

Ervaringsverhaal: <https://www.ru.nl/opleidingen/bachelors/griekse-en-latijnse-taal-en-cultuur/kennismaken-en-testimonials/testimonial-ronald-blankenborg>

www.waaromgymnasium.nl : Een informatieve website voor leerlingen, hun ouders en leerkrachten over het gymnasium. Lidewij van Gils, 12 april 2024.

www.europaciceroniana.eu Een projectwebsite van het Erasmusplus-consortium dat samenwerking tussen docenten, studenten en leerlingen stimuleert aan de hand van workshops en een gezamenlijke website over Cicero's verdedigingsrede van de Syrische dichter Archias. Lidewij van Gils. mei 2024

Gastredactie themanummer over de Canon (in prep. dec. 2024), Lidewij van Gils

Artikel in themanummer over de Canon (in prep: dec. 2024), Lidewij van Gils & Bas Clercx

Blankenburg, R. (in prep.) 'Summatieve en formatieve evaluatie: talig', *Handboek Vakdidactiek GLTC online*.

Blankenburg, R. (subm.) 'Back to the Future: A Formative Approach to Ancient Languages Teaching' in Rico, Chr. & Pedicone, J. (eds), *Transmitting a Heritage: The Teaching of Ancient Languages from Antiquity to the 21st Century*. Jerusalem: Polis Institute Press.

5. Begeleiding en beoordeling promotietrajecten

Sandra Karten, ALLEEN SAMEN - naar een succesvolle ontwikkeling van vakoverstijgend onderwijs op het gymnasium. Universiteit Leiden. Promotor Casper de Jonge, co-promotor Lidewij van Gils. Start project september 2021.

Chelsea O'Brien. Dealing with Setbacks: Exploring Academic Buoyancy in Latin Students who are Cognitively Gifted. Universiteit van Amsterdam. Promotor Gert Rijlaarsdam, co-promotor Suzanne Adema. Gepromoveerd op 18 oktober 2023. In de oppositiecommissie o.a. Lidewij van Gils.

Daniel Bartelds. Universiteit Leiden. Zinnig Zoeken. Een cognitieve benadering van woordenboekdidactiek Grieks. Gepromoveerd op 14 februari 2024. Promotor Ineke Sluiter, co-promotor Suzanne Adema. In de oppositiecommissie o.a. Lidewij van Gils.

Bas Clercx, de Docent als Canon. Universiteit van Amsterdam. Promotor Carla van Boxtel, co-promotor Lidewij van Gils. Start per 1 september 2024 met een beurs van Dudoc-Alfa.

Alexandra Vereeck. Non scholae sed vitae? An Empirical Study on the Cognitive Transfer Effects of Studying Classical Languages in Flemish Secondary Education. Universiteit van Gent: in september 2023 gastonderzoeker bij de Universiteit van Amsterdam op uitnodiging van Lidewij van Gils.

6. Vakvernieuwing

Bij deze ronde van de Vakvernieuwing (maart 2023 – juni 2024) van de schoolvakken GTC en LTC was een oud-promovendus van Dudoc Alfa deel van de vierkoppige Vakvernieuwingscommissie Klassieke Talen (Kokkie van Oeveren) en waren (oud-)leden van het Meesterschapsteam Klassieke Talen betrokken in de Advieskring: Suzanne Adema en Lidewij van Gils. Voor informatie over de vakvernieuwing, inclusief het concept-examenprogramma zie verder www.actualisatiekt.nl.

7. Vooruitblik op 2024-2025

- per september 2024 zal een eerste cohort Scholae van start gaan met 10 deelnemers die na het succesvol voltooien van een tweejarig zijnstroomprogramma bevoegd voor de klas kunnen voor de vakken GTC en LTC.
- de samenwerking met Alfa4all zal worden voortgezet om zo een nieuw cohort voor Scholae vakinhoudelijk voor te bereiden door vakken aan te bieden uit het eerstejaars bacheloronderwijs GLTC.
- in samenwerking met de UvA en VU is verkend in hoeverre het mogelijk is om het Scholae-aanbod open te stellen voor contractstudenten die niet voldoen aan de ingangseisen (m.n. een eerstegraadsbevoegdheid in een ander vak blijkt problematisch), waarbij een andere partner, de ILO (UvA) zorgdraagt voor het zijnstroomtraject inclusief eerstegraadsbevoegdheid.
- de Europese samenwerking Europa Ciceroniana zal ca. 30 VO-docenten uit 5 landen bij elkaar brengen in internationale workshops over vakdidactiek Latijn. Financiering is via Erasmusplus.
- Op de Nazomerconferentie 2024 geven Lidewij van Gils en Jörn Soerink een workshop over het examenpensum Latijn.
- Lampas zal met een themanummer over Canon met o.a. een artikel van net aangestelde promovendus Bas Clercx & Lidewij van Gils deze thematiek bij classici goed op de kaart zetten.
- Lampas zal, als elk jaar, het eerste nummer van de jaargang wijden aan de examenstof op basis van bijdragen aan de nazomerconferentie voor classici.